

Психологія безпеки життєдіяльності

1. Що таке психологія безпеки?

Психологія безпеки - це галузь психологічної науки, яка вивчає психологічні причини нещасних випадків, що виникають в процесі діяльності і розробляє шляхи використання психології для підвищення безпеки.

2. З якими галузями психологічної науки, психологія безпеки має зв'язок?

Психологія безпеки діяльності має тісний зв'язок з іншими галузями психологічної науки, такими як: психологія праці, інженерна психологія, військова психологія, авіаційна і космічна психологія, спортивна психологія медична психологія, судова психологія.

3. Що являється об'єктом дослідження психології безпеки життєдіяльності?

Об'єктом дослідження психології безпеки є різні види предметної діяльності людини, що пов'язані з небезпекою.

4. Які чинники являються предметом дослідження психології безпеки?

Предметом дослідження даної галузі є психологічні чинники, що впливають на процес і результати діяльності. До них відносяться психічні процеси породжені діяльністю, психічний стан людини, що впливає на її діяльність та властивості особистості, що відображаються на її діяльності.

5. В чому полягає завдання психології безпеки?

Завдання психології безпеки полягає в тому, щоб використати психологічні знання для забезпечення безпеки людини в процесі діяльності.

6. Які групи компонентів розрізняють в структурі психічної діяльності людини?

В структурі психічної діяльності людини розрізняють три основні групи компонентів: психічні процеси, властивості та стани.

7. Що складає основу психічної діяльності людини?

Психічні процеси складають основу психічної діяльності людини.

8. На чому базується працездатність людини?

Працездатність людини базується на рівні психічного напруження (стресу), яке має позитивний вплив на результати праці до відповідної межі.

9. Які психологічні фактори приводять до реалізації небезпеки?

В принципі всі психологічні фактори, які приводять до реалізації небезпеки, розділяються на дві основні групи: об'єктивні і суб'єктивні.

10. Що відноситься до групи основних суб'єктивних факторів?

До групи основних суб'єктивних факторів відносяться:

- недисциплінованість людини у відношенні дотримання мір безпеки;
- переоцінка своїх професійних навичок;

- невідповідність рівня психологічної підготовки і конкретних умов зовнішнього середовища (як середовища існування, так і виробничого середовища).

11. Що відноситься до групи об'єктивних психологічних факторів?

Група об'єктивних психологічних факторів включає у себе такі:

- недостатній рівень професійної підготовки, у тому числі в плані навчання безпечним методам праці;
- низький рівень вимог допуску до виконання робіт, що характеризуються підвищеною небезпекою і шкідливістю;
- недотримання ергономічних вимог до робочого місця, устаткування, колірної оформлення робочого місця;
- низький контроль стану здоров'я працюючих.

12. Що включає поняття психологія безпеки життєдіяльності?

Під психологією безпеки мається на увазі застосування знань про психологію людини стосовно до конкретного стану системи «людина - середовище існування», або «людина - виробниче середовище» з метою забезпечення рівноваги систем, тобто безпеки людини.

13. Які психічні стани впливають на психічну надійність?

Серед особливих психічних станів, що впливають на психічну надійність працюючого, в особливу групу виділяються наступні:

- пароксизмальні розлади свідомості;
- психогенні зміни настрою;
- афективні стани.

14. Що таке пароксизмальні розлади свідомості?

Пароксизмальні розлади свідомості - це група розладів нервової системи, що викликаються органічними захворюваннями головного мозку (епілепсія, непритомності).

15. За рахунок чого досягається висока продуктивність праці?

Досягнення високої продуктивності праці, тривалої працездатності з одночасною раціональною інтенсивністю фізіологічних функцій людини і збереженням його здоров'я забезпечуються також правильною організацією режимів праці і відпочинку.

16. Дві форми чергування періодів праці та відпочинку.

Для збереження високої і стійкої працездатності застосовуються дві взаємодоповнюючі форми чергування періодів праці і відпочинку на виробництві:

- 1 - обідня перерва в середині робочого дня;
- 2 - технологічні короткочасні перерви.

17. Ефективні елементи організації режиму праці та відпочинку.
Ефективними елементами організації раціонального режиму праці і відпочинку є виробнича гімнастика і заходи для психофізіологічного розвантаження людини, у тому числі функціональна музика.

18. На що впливає виробнича гімнастика?
В результаті комплексу вправ виробничої гімнастики відновлюється корисна ємність легеневої тканини, поліпшується діяльність серцево-судинної системи, підвищується функція судинної системи.

19. Позитивна дія музики на психолічний стан працівників.
В основі позитивної дії функціональної музики лежить викликаний нею позитивний емоційний настрій, необхідний для високоякісного виконання будь-якого виду робіт. Так, наприклад, функціональна музика сприяє зниженню стомлюваності, поліпшенню настрою і, як наслідок, підвищує працездатність і продуктивність праці.

20. Ефективне рішення для зняття нервово - психічної напруги.
Для зняття нервово-психічної напруги, боротьби зі стомленням та відновлення працездатності ефективним рішенням є тимчасове переміщення працюючого в інше зовнішнє середовище, зовнішні фактори якого позитивно впливають на організм людини.

Психологія безпеки життєдіяльності

Список літератури

1. Бакка М.Т., Мельничук А.С, Сівко В.К. Охорона і безпека життєдіяльності людини: Конспект лекцій. - Житомир: Льонок, 1995.
2. Барабаш В.И., Шкрабак В.С. Психология безопасности труда. - С-Пб., 1996.
3. Безопасность жизнедеятельности; Учебник / Под ред. проф. З.А. Арустамова. 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Изд. дом «Дашков и К», 2000.
4. Безопасность жизнедеятельности. Уч. пособие / Под ред О.Н. Русака. - ЛТА, С-Пб., 1996.
5. Белов С.В. Безопасность жизнедеятельности. М.: Высш. шк. 2001 г.
6. Безопасность труда в промышленности / К.Н. Ткачук, П.Я. Галушко, Р.В. Сабарно и др. - К.: Техніка, 1982.
7. Безпека життєдіяльності / За ред. Я. Бедрія. - Львів: Афіша, 1998.
8. Джигирей В.С., Жидецький В.Ц. Безпека життєдіяльності. - Львів: Афіша, 1999.

9. Заплатинський В.М. Безпека життєдіяльності / Опорний конспект лекцій. - К.: КДТЕУ, 1999. - 208 с.
10. Жидецький В.Ц., Джигірей В.С., Мельников О.В. Основи охорони праці. 2-ге вид. стереотипне. - Львів: Афіша, 2000.
11. Заверуха Н. М. Безпека життєдіяльності. - К.: Комерційний коледж, 1998.
12. Коржик Б.М. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Навч. посібник - Харків, 1995. - 107 с.
13. Лапін В.М. Безпека життєдіяльності людини. Навчальний посібник. 2-е видання. - Львів: Львівський банківський коледж; К.: Т-во Знання, КОО, 1999.
14. Пістун І.П. Безпека життєдіяльності: Навч. посібник. - Суми: Вид-во «Університетська книга», 2000.
15. Білявський Г.О., Подул М.М., Фурдуй Р.С. Основи загальної екології.-М., 1990. - 194с.
16. Джигерей В. Безпека життєдіяльності. - К., 2000. - 213с.
17. Дубицкий А.Е., Меменов И.А., Чепкий Л.П. Медицина катастроф, Київ, "Здоров'я", 1993. - 224с.
18. Желібо Е.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В. Безпека життєдіяльності. - К.: «Освіта», 2000. - С.191-225.
19. Законодавство України про охорону праці. Збірник нормативних документів в 5-ти томах К ; 1995г.
20. Ковальчук І.М. Робота і здоров'я. - Харків: «АВС», 1999. - 136с.
21. Охорона праці / За ред. Бедрія Я.І. - К., 2002. - 322 с.
22. Павленко М.Г. Для нинішнього і майбутнього поколінь.-К.: «Центр», 1992. - 241с.
23. Пістун І.П., Піщенко В.Ф., Березовський А.Г., Безпека життєдіяльності. Л.: «Радуга», 1996. - 254с.